

1. Aanleiding

Jaarlijks worden schoolbesturen in de gelegenheid gesteld aanvragen in te dienen voor voorzieningen in het kader van de onderwijshuisvesting. De aanvragen worden getoetst op grond van de “verordening voorzieningen onderwijshuisvesting” (gebaseerd op diverse onderwijswetten), met als uitgangspunten nut en noodzaak, soberheid en doelmatigheid. Op grond van de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting heeft het college het Huisvesting Programma Onderwijs (hierna HPO) voor het jaar 2019 en het bekostigingsplafond vastgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van de normbedragen die jaarlijks worden vastgesteld door de VNG. Deze normbedragen voor 2019 zijn in verband met een voorgenomen herziening van de systematiek, pas eind november verstuurd.

Relatie met de doordecentralisatie OHV

De overeenkomsten voor doordecentralisatie Onderwijshuisvesting in het VO zijn met ingang van 1-1-2017 getekend en met de besturen van het Primair Onderwijs in Roosendaal zijn de onderhandelingen over doordecentralisatie onderwijshuisvesting in een finaal stadium. De aanvragen voor HPO dienen vooralsnog conform Verordening te worden behandeld en beoordeeld. Hierbij is wel rekening gehouden met de geplande doordecentralisatie. Omdat de plannen onderdeel uitmaken van het Integraal Huisvestingsplan dat door de gezamenlijke besturen wordt opgesteld, heeft het toekennen van deze kredieten geen gevolgen voor de voortgang van de doordecentralisatie onderwijshuisvesting.

2. Beoogd resultaat

De gemeente is belast met de zorg voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting. Met de vaststelling van een huisvesting programma onderwijs wordt conform de geldende verordening voldaan aan deze door de wet aan de gemeente opgelegde verplichting. Bij de beoordeling van het HPO 2019 is rekening gehouden met de voorgenomen doordecentralisatie Onderwijshuisvesting, die naar verwachting in 2019 geëffectueerd zal worden.

3. Argumenten

1.1. De investering in nieuwbouw van de Stappen is nodig voor een toekomstbestendig iKC.

De Stappen in Wouw heeft een brede betekenis voor het dorp wouw en de omliggende kernen en het oude gebouw is sterk verouderd. Er is een behoefte aan een sterk iKC in Wouw, waarbij zowel het schoolbestuur als de betrokken stakeholders (omwonenden, bewonersorganisaties en gemeente) in onderling overleg een concept hebben uitgewerkt voor een nieuwe school op de huidige locatie. Bij doordecentralisatie worden de toegekende kredieten verrekend op vergelijkbare wijze als met het VO is gebeurd.

2.1. Integrale voorbereidingskredieten zijn nodig voor vervanging van verouderde scholen

Door KPO zijn gezamenlijke voorbereidingskredieten aangevraagd voor een herontwikkeling van de scholen in het Centrum, in Korendijk en in de Kroeven. In al deze wijken is een aantal scholen sterk verouderd en is een herijking van het aanbod op zijn plaats. KPO heeft hier in het kader van de doordecentralisatie een IHP voor ontwikkeld. Uitvoering van dit IHP sluit aan bij de ontwikkelingen in de wijken en de noodzaak tot vervanging van deze verouderde scholen. De integrale aanpak betekent dat voor verschillende scholen een gezamenlijk voorbereidingskrediet is aangevraagd. Het voorbereidingskrediet is toegekend aan elke aparte

school, maar zal worden gebruikt voor een gezamenlijke verkenning en uitwerking van de mogelijkheden. Op basis hiervan kan een bouwkrediet worden aangevraagd of worden voortgegaan binnen de kaders van de doordecentralisatie.

3.1. De Gezellehoek heeft op de huidige locatie bestaansrecht, maar het gebouw is te oud

De Gezellehoek in Kroeven heeft leerlingen uit een groot voedingsgebied, mede vanwege hun specifieke onderwijsaanbod. Er is een goede samenwerking met de andere scholen in de Kroeven, maar elke school heeft een duidelijk eigen populatie, waardoor de scholen naast elkaar bestaansrecht hebben. OBO wil deze school houden op de huidige, redelijk centrale plaats in Roosendaal.

De technische staat van de school is overwegend slecht en daarom is een grondige renovatie op zeer korte termijn noodzakelijk. Dit blijkt uit het bouwkundig rapport dat in december 2015 is opgesteld. Renovatie is indertijd uitgesteld in het kader van onderhandelingen over de doordecentralisatie. In 2018 is een gedeeltelijk voorbereidingskrediet toegekend, dit wordt in 2019 aangevuld tot het kostenniveau. Tevens wordt een krediet beschikbaar gesteld voor een ingrijpende renovatie en gedeeltelijke vervanging van het gebouw. Bij doordecentralisatie worden de kosten verrekend op vergelijkbare wijze als met het VO is gebeurd.

3.2. Het hoofdgebouw van de Klimroos is verouderd

OBO is in 2017 begonnen met het gefaseerd vernieuwen van de huisvesting van de Klimroos. Het hoofdgebouw van deze school bestaat gedeeltelijk uit noodbouw die moet worden vervangen. Daarbij investeert OBO zelf in verbouwingen die nodig zijn voor het ontwikkelen van een IKC. Hierdoor is slechts voor een gedeelte van de verbouwing krediet aangevraagd.

3.3. OBO heeft minder scholen per wijk en specifieke voorbereidingskredieten aangevraagd.

Ook OBS Ziezo van OBO is sterk verouderd en aan vervangende bouw toe. Door OBO wordt hiervoor een voorbereidingskrediet aangevraagd. Tevens zijn in de aanvragen voor de Gezellehoek en de Klimroos voorbereidingskredieten opgenomen. Alle voorbereidingskredieten worden als boekwaarde toegevoegd aan de boekwaarde overgenomen bij doordecentralisatie.

4.1 Er is dekking binnen de Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting

Vanuit de Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting worden de lasten als gevolg van de vaststelling van de jaarlijkse Po's vanaf 2005 gedekt. Gelet op het huidig saldo van de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting is er dekking voor deze (investerings)lasten. De bevoegdheid tot onttrekkingen aan de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting ligt bij de raad. Een begrotingswijziging is hiertoe noodzakelijk. Deze begrotingswijziging zal door de gemeenteraad moeten worden vastgesteld.

5.1. Verwijdering van noodlokalen bij de Heilige Hartschool is uitgesteld.

De noodlokalen bij de Heilige Hartschool zijn niet langer nodig voor onderwijsdoeleinden. Deze zouden in 2018 worden verwijderd, maar dit leidde tot onrust bij ouders en omwonenden. Omdat de school een belangrijke factor is voor de leefbaarheid, is besloten de sloop een jaar uit te stellen. Hiervoor is een krediet beschikbaar dat toereikend is voor de verwijdering van deze lokalen.

6.1 de investeringen voor het HPO zijn hoger dan € 250.000

Het vaststellen van het HPO is een verantwoordelijkheid van het College. Aangezien de investeringen hoger zijn dan € 250.000 dient de raad de noodzakelijke kredieten te voteren en de begrotingswijziging vast te stellen. De gevolgen voor de begroting corresponderen met de plannen voor doordecentralisatie en het aanbod dat is voorgelegd aan de besturen. Bij geen akkoord over de doordecentralisatie blijven de investeringen die ten grondslag liggen aan het HPO 2019 noodzakelijk.

4. Kanttekeningen en risico's

4.1. De toegekende plafonds voor vervangende bouw zijn volgens besturen te laag.

De normbedragen voor onderwijshuisvesting zijn eind november met 40% ten opzichte van 2018 verhoogd, als correctie voor het achterblijven op ontwikkelingen in de markt (ledenbrief VNG 22 november 2018). Conform verordening worden deze nieuwe normbedragen 2019 als uitgangspunt gehanteerd bij het toekennen van de kredieten.

Door de besturen is een aanvraag ingediend op basis van de kostenconfigurator van HEVO. Hieruit komen hogere investeringsbedragen dan de normbedragen van de VNG. Als reden hiervan worden de sterke kostenstijging en de strengere bouweisen van bouwbesluit en BENG-normering (Bijna Energie Neutrale gebouwen) per 2020 aangedragen. De onderbouwing voor nieuwbouw van de Stappen is als bijlage opgenomen bij deze nota. Naast de kostenconfigurator van HEVO zijn bronnen getoetst van referentieprojecten in Roosendaal (de oplevering van de Zonneboom), gerealiseerde projecten in het land en de opbouw van de normbedragen van de VNG. Uit deze bronnen blijkt dat de huidige kostprijberekening en de VNG-normering voldoende aansluit bij de reële bouwkosten.

Hiermee wordt geadviseerd een lager budget beschikbaar te stellen dan KPO en OBO hebben aangevraagd voor vervangende bouw. KPO heeft bij het voorleggen van het concept HPO aangegeven voor deze bedragen niet te kunnen bouwen en is niet akkoord gegaan. Hierbij is echter onvoldoende grondslag aangetoond om de investeringsplafonds te verhogen. Indien dit bij aanbesteding daadwerkelijk blijkt, kan eventueel een aanvullende of spoed HPO-aanvraag worden ingediend en behandeld. Het huidig toegekend budget is voor zover nu te beoordelen toereikend. Hetzelfde geldt voor de aanvraag voor vervangende bouw bij de Gezellehoek.

4.2. De budgetten doorkruisen de doordecentralisatie

Het toekennen van investeringskredieten en voorbereidingskredieten voor HPO-aanvragen doorkruist het proces van doordecentralisatie. De verwachting van gemeente en besturen is dit in 2019 af te ronden. Zolang blijft de verordening van kracht, wel zijn met de besturen afspraken gemaakt over de overname van investeringen die worden gedaan in de periode dat de doordecentralisatie van kracht wordt. Deze investeringen worden, evenals bij het VO, volledig overgenomen door de schoolbesturen.

4.3 Alleen de lasten voor 2019 zijn meegenomen.

In dit voorstel zijn alleen de lasten (rentelasten) voor 2019 meegenomen. Als de doordecentralisatie geen doorgang vindt dan zullen de lasten, in dit geval ook voor de jaren erna (dus incl. afschrijvingslasten) dienen te worden her-berekend. Dit geldt overigens ook voor de lasten vanuit het HPO 2018. Afhankelijk van het moment waarop duidelijk wordt óf de doordecentralisatie doorgaat zal dit worden meegenomen in de BERAP 2019 dan wel via een afzonderlijk raadsvoorstel. De dekking zal worden gevonden binnen de bestaande onderwijsmiddelen.

5. Financiële consequenties

De totale kosten van dit HPO bedragen € 7.405.849. Hiervoor is in de bijlage een gespecificeerde kostenraming opgenomen.

Omdat de kosten van de noodlokalen (€ 22.767) ten laste van een bestaand krediet worden gebracht zijn de lasten voor het HPO voor 2019 als volgt te berekenen:

Rentelasten: € 7.383.082 (1,5% x ½ jaar):   € 55.373

De rentelasten worden gedekt uit de Bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting.

Op de (voorbereidings-)kredieten vindt geen afschrijving plaats. Bij de overdracht in het kader van de doordecentralisatie zal volledige verrekening van de boekwaarden met de schoolbesturen plaatsvinden.

De kredieten t.b.v. de vervangende bouw betreffen schoolgebouwen ouder dan 40 jaar. Deze hebben nog een boekwaarde die extra afgeschreven dient te worden.

Het gaat hierbij om een totale boekwaarde van € 4.524.513.

De financiële vertaling hiervan wordt meegenomen in het voorstel van de doordecentralisatie van het PO c.a.

6. Juridische consequenties

Er bestaat voor de schoolbesturen een mogelijkheid bezwaar te maken tegen een beslissing van het college.

7. Communicatie

Met de schoolbesturen is overleg gevoerd over de aanvragen van het voorliggend HPO 2019. De betreffende schoolbesturen zijn akkoord met de voorbereidingskredieten, maar niet met de kredieten voor nieuwbouw van de Stappen en de Gezellehoek. Na goedkeuring van het Huisvesting Programma Onderwijs 2019 door het college zijn de schoolbesturen geïnformeerd over de vastgestelde bedragen.

Bijlagen:

1. HPO 2019
2. Begrotingswijziging met kostenraming
3. Kostenberekening De stappen